

Turun Kansallisseuran perustamisesta 100 vuotta

Ensimmäisen Turun Kansallisseuran alkuvaiheista
(Raimo Narjus, 1997)

Turun Kansallisseuran viettäessä 75-vuotisjuhliaan neljä vuotta sitten, totesin sen historiikkiin laatimassani tervehdyksessä:

"Tammikuussa 1918 pidetty kokous hyväksyi seuralle nimen: Turun Kansallisseura. Nimen, joka oli sama kuin täällä aikanaan toimineen entisen Suomalaisen puolueen paikallisyhdistyksen nimi.

Osittain myös johtohenkilöt ja jäsenetkin olivat samoja, Tämä vanha Kansallisseura oli perustettu jo 12.11.1897 ja toiminut erittäin aktiivisesti ja näyttäviä tuloksia aikaansaaden. Seura omisti keskustassa Venäjän Kirkkokatu (nykyinen Yliopistonkatu) 29 oman huoneistonkin.

Katsoisinkin, että Turun Kansallisseuran tulisi vielä kerran, ennen seuraavaa merkkipäiväänsä selvittää, mikä sen asiallinen perustamispäivä oikein on. Tällöin saattaa ollakin syytä varustautua jo neljän vuoden päästä viettämään seuran satavuotisjuhlia!" Nyt on selvitetty ja varustauduttu.

Sanomalehti Uusi Aura, jonka asema on ollut keskeinen kummankin Kansallisseuran toiminnassa julkaisi 6.11.1897 kuvan mukaisen ilmoituksen.

UA. 6.11.1897

Kokouksia.

S. E. 11. 11. 15 r.

**Kaikkia niitä suomen-
mjelisiä**

turkulaisia, jotka barrastavat uuden yleisen kansallisseuran perustamista Turkuun, pyydetään saapumaan yksityiseen kokoukseen, joka pidetään Kristillisen Raittiusseuran huoneustossa Puutarhakatu 6 B sunnuntaina marraskuun 7 p:nä kello 1/2 7 ip.

Lehden "Turun kaupungista ja läänistä" palstalla oli laaja "puffi" asiasta. Siinä todetaan, miten paljon olisi tehtävää" suomalaisen sivistyksen työssä sekä maakunnassa että kaupungissakin". Luulisi voivan toivoa, että löytyy runsaasti niitä suomenkielisiä, "jotka tahtoisivat halusta jotakin yhteisin voimin tehdä". Seuraan "voivat yhtyä niin alemmat kuin ylhäisetkin kansankerrokset sekä herrat että työmiehet, joten sitä hyvin voidaankin kutsua kansallisseuraksi".

Viimeinen kappale on jossain määrin yllättävä:

"Suomalaista sivistystyötä täällä, jos missään meidän maassamme vastustetaan; se on tunnettua, Nyt on julkisesti kutsuttu yksityiseen kokoukseen niitä, jotka sanotun kansallisseuran perustamista harrastavat. Pysykööt muut kokouksesta poissa"

Loppu oli enteellinen tai provosoiva.

Otsikolla "Suomenmielisten kokous" lehti 9.11.1897 valittaa, että "vaikka tilaisuus oli yksityinen", jonka päätöksiä" ei aiottu puolivalmiina julkisuuteen, ovat kuitenkin Åbo Tidning ja Åbo Underrättelser, epärehellisesti kyllä, eilissä numerossaan rientäneet tästä kokouksesta kertomaan. Ja koska näiden kertomukset ovat osittain väriä, niin pidämme näin ollen velvollisuutenamme kokouksen toiminnan julkisuuteen saattaa".

Kokoukseen oli saapunut väkeä huoneen täydeltä, useita satoja. Sen avasi tohtori Axel R. Spooft, joka oli 1895 perustetun Auran Uuden yhtiön omistajia (1). Hän kuului myös wrightiläiseen Turun Työväenyhdistykseen sen alusta alkaen (1) mutta oli eronnut siitä keväällä 1894 TTY:n silloisen puheenjohtajan N. R. af Ursinin vaatiessa, "että työväen on lakattava tilaamasta Auraa..." ja TTY:n muutoinkin radikalisoituessa, Spooftia ehdotettiin kokouksen puheenjohtajaksi, mutta myös tohtori N. R. af Ursinia. Spooft kuitenkin valittiin, samoin kuin sihteeriksi Uuden Auran päätoimittaja maisteri Rufus Saikku.

Kokouksessa syntyi jo erimielisyyttä siitä kun puheenjohtaja ei suostunut keskusteluttamaan kysymystä yhdistyksen perustamisesta, koska kokoukseen oli kutsuttu vain niitä, "jotka harrastivat kansallisseuran perustamista". Siirryttäessä keskustelemaan sääntöehdotuksista syntyi Uuden Auran mukaan "semmoinen myrskyisä mekkala, että moista ei lie ennen täällä nähty eikä kuultu, huudettiin, räyhättiin, poljettiin jalkaa, huudettiin muutamille "ulos", "alas" jne." Kokoukseen oli näet "organiseerattu miehiä punavärisillä kehotuslipuilla: "Turun työmiehet saapukaa joukolla kokoukseen".

Kysymys: Kansallisseuran perustaminen.

Työmiehet! Walvokaa etujanne, älkää antako 10-äänien herrain korulupauksilla suistaa työväen itsenäisyyttä pois oikealta suunnaltansa.

Kokoukseen on mentävä hyvissä ajoissa (klo 6) ja seurattava tarkoin sen meno loppuun asti.

Kun kaikki puheenvuorot oli käytetty, puheenjohtaja totesi mainittuaan tehdyt ehdotukset, että "koska kokouksen meno on ollut sellaista, että hänen nähdäkseen olisi aivan sopimatonta ryhtyä tehdyistä ehdotuksista äänestämään ja koska lisäksi talon isäntä useaan kertaan oli vaatinut

kokousta lakkautettavaksi niin julisti hän, että kokous nyt päätetään, mutta pidetään hetimiten uusi yksityinen kokous, johon yksityisesti kutsutaan vain semmoisia, joista tiedetään, että he todella harrastavat yleisen kansallisseuran perustamista".

Kun jotkut olisivat vielä halunneet kokousta jatkaa, "kun nyt on saatu työväki kokoon suurella vaivalla" (af Ursin), syntyi, puheenjohtajan lisätessä "ja punaisilla lipuilla" jälleen hälinä, jolloin talon isäntä keskeytti sen lopullisesti "koska huonetta ei oltu "markkinarähinää" varten vuokrattu".

Tämän jälkeen perustaminen sujuikin joutuisasti. Jo 13.11.1897 UA kertoi, että " kaikkia kansankerroksia" edustava 300:n nouseva kansalaisjoukko oli eilen yksimielisesti päättänyt Turun Kansallisseuran perustamisesta, hyväksynyt sille säännöt lähes ehdotetussa muodossa ja valinnut toimikunnan hankkimaan niille vahvistusta.

Seuraavana päivänä päätoimittaja Saikku katsoo pakinassaan: "Jos en nyt puhuisi Turun Kansallisseurasta, pidettäisiin sitä varmaan suurena huolimattomuutena". Toisaalta "syntymistuskat" ovat tulleet sekä suomeksi että ruotsiksi niin perin pohjin selitetyiksi "että täytyy olla enemmänä klookki miäs, niin kuin turkulainen sanoo, voidakseen löytää siitä jotain semmoista, mitä ei vielä ole sanottu". Hän väittää, että siitä ovat kaikki yksimielisiä, "että työväenyhdistyksemme johtajille on välitön suurkiitos lausuttava siitä, että seura niin ripeästi pääsi alkupuuhista". "Kuka takaa, ettemme me uneliaat kansallismieliset vielä keskustelisi turhista pikkuasioista elleivät punaiset liput olisi panneet meihin vähän ryhtiä ja reippautta". Oman osansa vinoilusta saavat osakseen myös "vahingoniloiset" Åbo Tidning ja Åbo Underrättelser.

UA N. 12. 1897

Turun kaupungista ja läänistä.

— Kaupungin valtuuskokouksella
ollut eilen läänitukamreeri J. E. Stenroosin
siisari lehtori G. E. G. G. G. G. G. G. G. G.
G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G.
G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G.

— Turun Kansallisseuralla oli eilen
ollut ensimmäinen kokouksensa, jossa muun
ohjassa toimitettiin maaleja. Seuran puheen-
johtajaksi valittiin vapaaherra B. von Hellens,
marapuheenjohtajaksi maisteri R. Gaitta ja
johtokunnan muiksi jäseniksi: pantiin marajoh-
taja R. A. Hellman, kansakoulun opettaja B.
Rämä; huutolauppariherri G. E. G. G. G. G. G.
G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G.
G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G.
G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G.
G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G.
G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G.

Mutta vauhti jatkuu. Jo 9.12.1897 UA kertoo kuvernöörivirasto neljäntenä päivänä vahvistaneen säännöt lähes sellaisenaan ja jo 11.12.1897 Turun Kansallisseuran ensimmäisestä kokouksesta, jossa seuran puheenjohtajaksi valittiin vapaaherra Valde von Hellens. Hän oli jo 1894 ollut puuhaamassa Auralehden jatkoa Uutena Aurana ja painoksi myöhemmin perustetun Turun Suomalaisen Kirjapaino- ja Sanomalehtiosakeyhtiön puheenjohtajana. Hän suomensi 1906 nimensä Hirvikannaksi ja kuoli Suomessa harvinaisen poliittisen murhan uhrina 1911 (1).

Varapuheenjohtajaksi valittiin maisteri Rufus Saikku, jonka toimesta UA:n päätoimittajana olen jo maininnut.

Jäseniksi valittiin pankin varajohtaja K. A. Hellman ja opettaja Pekka Kärnä, joka oli jo TSKS:n perustajia 1894 ja jonka asema UA:n myöhemmissä vaiheissa Suomen itsenäistymisen aikoina oli kaikkein keskeisin. Vuonna 1906 hän tuli TSKS:n johtokunnan puheenjohtajaksi ja samalla yhtiön toimitusjohtajaksi (1). Turun Kansallisseuran johtokunnassa hän toimi ilmeisesti koko sen olemassaolon ajan, koska uuden Kansallisseuran perustamisen yhteydessä hänet mainitaan valitun vanhan Kansallisseuran johtokunnan jäsenenä.

Edelleen vanhan Kansallisseuran ensimmäiseen johtokuntaan valittiin huutokauppatirehtööri G. E. Bröcker, tohtori K. R. Melander ja seppä K. H. Nyström sekä varajäseniksi neiti Augusta Grönsten ja rouva Jahnsson. Myös K. R. Melander kuului UA:n pitkäaikaisiin vaikuttajiin.

Kuten edellä olevasta on voitu havaita, Uuden Auran ja Kansallisseuran kytkennät toisiinsa ovat olleet todella läheiset kummankin kaikissa vaiheissa. Uuden Auran taustavoimat toimivat myös keskeisimpinä Kansallisseuran puuhamiehinä ja päinvastoin. Siksi on Kansallisseuran toimintaa valaisevaa seurata tässä yhteydessä myös mitä Uudessa Aurassa samaan aikaan tapahtui.

Kansallisseuran perustamisesta kertovien Uuden Auran artikkelien sävystä voi arvioida, että tällöin päävastustuksen taho oli heille ainakin jossain määrin yllätys. Ruotsalaisten tiukkaan vastustukseen näyttää ennakoita varaudutun, mutta ehkä yhteinen wrightiläinen työväenyhdistystausta oli erehdyttänyt kuvittelemaan, että suomenmielisyys olisi ollut riittävä yhdistävä tekijä ymmärtämyksen saavuttamiseksi siltä taholta. Joko työväenliikkeen radikalisoituminen oli jäänyt huomaamatta tai toiveajattelun siivittämänä sitä ei haluttu nähdä.

Uuden Auran artikkeleista ei sen sijaan paljastu, että jo Turun Kansallisseuran perustamisella pyrittiin kokoamaan hajoavan Suomalaisen puolueen rivejä, samalla tavalla kuin parikymmentä vuotta myöhemmin Kansallista Kokoomusta perustettaessa (2). Kummallakin kerralla kokoamisyritys epäonnistui siitä huolimatta, vaikka Turun Kansallisseuran johtokuntaan nimenomaan valittiin sekä suomettarelaiten, nuorsuomalaisten että työväen edustus (2).

Kuvaavaa sen ajan poliittiselle toiminnalle on, ettei seuran eikä lehdenkään perustamisvaiheessa sen paremmin säännöissä kuin puheissakaan sanallakaan viitata kytkentää mihinkään valtakunnantason poliittiseen organisaatioon. Kuitenkin vuosisadan vaihteessa Uusi Aura alkoi olla myös valtakunnallisesti merkittävä. Vuonna 1903 lehti ilmoittaa, "että se saattoi sillä hetkellä olla maan suurin suomenkielinen lehti", jolloin sen poliittisillakin kannanotoilla alkoi olla painoarvoa. Lehden ja seuran personaaliunioni merkitsivät tällöin myös sitä, että näin myös seuran kannanotot saivat entistä suurempaa painavuutta.

Perustuslailliset voimat olivat leimanneet Uuden Auran myöntyvaisyssuuntaisen linjan vuoksi monesti venäläisten asianajajaksi. Lehden toimitalo joutuikin suurlakon aikana pariinkin otteeseen ilkvallan kohteeksi (1). Samaan tarkoitukseen pyrkivät myös perustuslaillisten liikemiehet ilmoituslakoillaan, jonka he julistivat kestävän kunnes lehden linja muuttuu. Lehden talous tästä heikentyi, mutta linja tuskin paljontaan muuttui (1).

Toinen uhka oli sortokausille ominainen lakkautusuhka, johon varustauduttiin perustamalla UA:n lisäyhtiö, joka olisi lakkautuksen tapahtuessa siirtynyt julkaisijaksi. Todellisuudessa UA, linjansa vuoksi, oli tuskin kertaakaan 1905:een mennessä todellisen lakkautusuhan alaisena. Sen sijaan myöhemmin päätoimittaja K. N. Rantakarin aikaan lehden muuttunut suhtautuminen venäläiseen sortovaltaan pakotti lehden siirtymään toiseen varokeinoon, rinnakkaislehden Turkulaisen julkaisemiseen, 10 kappaleen painoksena ilman ainuttakaan tilaajaa! Näin säilytettiin kuitenkin valmius lehden käyttöönottoon, jos se olisi osoittautunut tarpeelliseksi.

Vuonna 1916 Uuden Auran taustayhteisö jälleen kerran muodoltaan muuttui. Perustettiin Uuden Auran Osakeyhtiö, Osakkaiksi tulivat nyt mukaan mm. jo aiemmin mainittu K. N. Rantakari, T. M. Kivimäki, E. Tulenheimo, J. K. Paasikivi, K. R. Kares, T. Piintilä, A. Ensio ja O. A. Näsänen, mutta siinä jatkoivat mm. tutut nimet P. Kärnä ja K. Österbladh. Hallintoneuvostoon valittiin T. M. Kivimäki, J. Malin, K. R. Kares, O. A. Sjöstedt-Jussila, K. Österbladh, P. Kärnä, J. Silkkilä, K. Värri ja O. Halkilahti.

Pekka Kärnä.

Vuosisadan ensimmäinen vuosikymmen oli Turulle varsin voimakasta kehityksen ja rakentamisen aikaa. Todettakoon julkisista rakennuksista tähän kauteen sijoittuvat mm. Turun taidemuseo, Kaupungin kirjasto, Mikaelin kirkko ja useat muut. Myös useat turkulaiset yksityiset tai julkiset palvelulaitokset saivat alkunsa vuosisadan alun tuntumassa.

Turun Kansallisseuralla oli monien näitten osalla keskeinen asema, joko aloitteen tekijänä tai sitten asia ideoitiin sen piirissä ja sai toteutuksensa yksityisten, usein samaan joukkoon kuuluvien toimesta. Näin saivat alkunsa mm. Turun Suomalainen Säästöpankki (3), Kansallinen Kirjakauppa, mutta myös Turun Suomalainen Yhteiskoulu (4) ja Turun Kauppakoulu (5).

Vuoden 1917 lopulla alkoi outo episodi Kansallisseuran edustaman aatteen ja lehden suhteissa. Uuden Auran poliittisesta suunnasta syntyi erimielisyyksiä. Lehden neljätoista osakasta ehdotti sen ryhtymistä vasta perustetun kansanpuolueen äänenkannattajaksi. Vuoden 1918 alkupuolella tämä tulikin päätökseksi. Käytännön toimenpiteisiin ei kuitenkaan ehditty alati muuttuvien olosuhteiden vuoksi. Turun väliaikaiset vallanpitäjät pakottivat lehden vaikenemaan valtakautenaan tammikuun lopulta huhtikuun lopulle asti.

Syksyllä alkoivat uudet neuvottelut lehden suunnasta. Keväällä tehty ratkaisu ei miellyttänyt kaikkia, mm. hallituksen puheenjohtaja T. M. Kivimäki ja toimitusjohtaja K. Österbladh erosivat. Nyt nämä tehtävät yhdistettiin. Kuten jo aikaisemmin on mainittu valittiin tähän tehtävään opettaja Pekka Kärnä. Tästä oli seurauksena, että jo vielä saman vuoden 1918 lopulla lehti julistautui vasta perustetun Kansallisen Kokoomuspuolueen äänenkannattajaksi. Olihan Pekka Kärnä juuri valittu edellisen vuoden lopulla perustetun Kokoomuksen paikallisjärjestön Turun Kansallisseuran johtokuntaan. Tällöin myös eronnut toimitusjohtaja Österbladh palasi lehden toimintaan. Nämä vaiheet liittyivät kuitenkin jo uuden Turun Kansallisseuran toiminta-aikaan, eivätkä näin tämän tarkastelun piiriin.

Edellä kuvatut Turun Kansallisseuran alkuvaiheet kuitenkin osoittavat, viimeistä episodina myöten, miten aiheellista Turun Kansallisseuran perustamisen 100-vuotisjuhlien viettäminen 12.11.1997 onkaan.

Lähteet:

Uuden Auran vuosikerrat 1897-1918, Liisa Hilander

Helinä Mäki: Turun suomalaisuuskysymyksiä 1800-luvun loppukymmenillä. 1945 (1)

Tapio Sormunen: Lehtipainosta lomaketehtaaksi. 1976 (2)

Mikko Ossa: Turun Suomalainen Säästöpankki 75 vuotta 1904- 1979. 1979 (3)

Juhani Wuorela: Turun Suomalainen Yhteiskoulu 1903- 1953. 1953 (4)

Reino Lehto: Turun Kauppaopisto 1839-1939. 1939 (5)

Porvarillisen Suomen rakentaminen

Kokoomuksen puheenjohtaja Sauli Niinistö

Itsenäinen Suomi viettää 80-vuotisjuhlavuotta. Turun Kansallisseura on siis nähnyt Suomen tien itsenäiseksi valtioksi sekä koko itsenäisen kansakunnan poliittisen historian. Porvarillisen Suomen rakentajana sillä on oma sijansa yhteiskunnan kehittämisessä.

Vanhasuomalaisen puolueen perinteen jatkajana myös Kansallinen Kokoomus on muuttunut. Agraariyhteiskunnan ongelmat ovat muuttuneet jälkiteollisen tietoyhteiskunnan ongelmiksi. Perusarvoja se ei kuitenkaan horjuta. Kokoomus uskoo yhä lujasti aatteisiin, joita puolueen perustajat ovat julkilausuneet.

Kokoomuksen perustamisaikojen aatteellista valtavirtaa on kutsuttu sosiaalireformiksi, Puolue asetti tavoitteekseen mm. vähäväkisen kansanosan aseman parantamisen, palkollissäännön muuttamisen isäntäväkeä suosivasta tasapuolisemmaksi, torpparivapautuksen sekä progressiivisen tuloverotuksen. Kansakunnan koossapitäminen ja edellytysten luominen mahdollisuuksien tasa-arvolle olivat törkeitä päämääriä, Tavoitteista toteutuivat mm. torpparivapautus sekä verouudistus.

Tänä päivänä Kokoomus on linjannut yhteisesti hyväksytyksi tavoitteekseen ja olemassaolon oikeutukseksi periaateohjelman, joka hyväksyttiin puoluekokous vuonna 1993. Periaateohjelman mukaan ” tulevaisuuteen suuntautunut aate- ja kansalaispuolue, Kansallinen Kokoomus”, tukeutuu perusarvoiltaan elämän edellytysten turvaamiseen, yksilön vapauteen ja vastuuseen sekä henkiseen kasvuun, tasa-arvoon ja turvallisuuteen, moniarvoiseen kansanvaltaan sekä ihmisen ja luonnon ehdoilla toimivaan markkinatalouteen.”

Tässä näkyy mielestäni vastuullisen porvarillisen politiikan perusainekset. Lähtökohtana on yksilö ja yksilön vapaus. Sen vapauden rajat kulkevat siinä missä muiden yksilöiden vapaus alkaa. Yhteiskunnan rooli on taata nämä oikeudet sekä luoda ihmisille todellisia valinnan mahdollisuuksia. Tavallaan uudempana elementtinä vapauden rajoille ovat maapallon ekologiset rajat, joiden huomioiminen on kaikkien vastuullisten puolueiden ja poliitikkojen velvollisuus.

Poliittisen vasemmiston korostaessa yhteiskuntaa Kokoomus korostaa yksilöä. Keskustapuolueen keskittyessä ajamaan omien kannattajiensa etua Kokoomus haluaa kantaa vastuuta koko Suomesta. Vasemmiston korostaessa lopputuloksen tasa-arvoa kokoomus korostaa mahdollisuuksien tasa-arvoa.

Kokoomus kokoaa nimensä mukaisesti porvarillisesti ajattelevia, yhteiskuntaa uudistavia voimia yhteen. Aatteellinen keskustelu puolueessa muodostuu oikeastaan niistä jännitteistä, joita syntyy sosiaalireformismin, talousliberalismin, konservatismiin ja eettisen individualismin välillä. Näistä painotuksista muovautuu se aatteellinen pohja, jolta kokoomuspolitiikka ponnistaa.

Haluan puolueen puheenjohtajana sekä lämpimästi onnitella että ennen kaikkea kiittää tästä jo 100 vuotta jatkuneesta rakennustyöstä porvarillisen Suomen hyväksi, jota Turun Kansallisseura on ollut tekemässä ja edelleen tekee.

Turun Kansallisseura tienavaajana

Puheenjohtaja Jaakko Paatero

Turun Kansallisseuran nyt viettäessä varsin ainutlaatuista perustamisensa 100-vuotisjuhlaa toiminnan ympäristömuutokset ovat olleet hätkähdyttäviä. Onkin oikeutettua kysyä, olisiko yritysmaailmassa niin usein esitetty strategia "back to basic" aiheellista myös osittaisessa arvotyhjössä elävässä yhteiskunnassamme.

Maamme nyt viettäessä itsenäisyytensä 80-vuotismerkkipäivää monet ajatukset suuntautuvat itsenäisyytemme saavuttamiseen ja säilyttämiseen liittyviin sotiin ja niiden vaatimiin raskaisiin uhrauksiin. On varsin aiheellista pysähtyä kunnioittamaan näitä tekoja ja niiden tekijöitä. Kuitenkin jo 20 vuotta aikaisemmin voimakas kansallisuusaate valmisteli maaperää kansallisen itsenäisyyden saavuttamiseksi. Turun Kansallisseuran perustaminen 12.11.1897 oli yksi tämän ajan ilmiö, joka varsin mielenkiintoisella tavalla heijastaa tämän ajan kansallisuusaatetta.

Lähes vuosisata myöhemmin uudelleen voimistunut kansallisuusaate on muuttanut Euroopan valtiokarttaa tavalla ja nopeudella, joka tulevaisuudesta käsin arvioiden saattaa näyttää vielä suuremmalta kuin ehkä tänään osaamme arvioida. Toisaalta toimenpiteet turvallisemman yhteiskunnan, taloudellisesti tai sotilaspoliittisesti, muodostamiseksi EU:n tai Naton piirissä ovat myös merkittävästi muovaamassa ympäristöämme.

Yksityinen ihminen saattaa tässä myllerryksessä jäädä liian vähälle huomiolle. Nykyajan kansainvälisessä kanssakäymisessä uudistunut kansallisuusajattelu on suhteutettava ympäristömuutoksiin. Vastuullinen markkinatalous ei saa jättää ihmistä oman onnensa nojaan. Hänelle on tarjottava arvomaailma, johon voi kiinnittyä. Siinä on 100-vuotiaalla Turun Kansallisseuralalla vielä paljon tehtävää ja siihen haasteeseen me kansallisseuralaiset haluamme tarttua.

Kaupunginjohtaja Armas Lahoniitty tervehdys

Turku on tänä päivänä moderni kaupunki ja samalla se on yksi maamme kaupan ja kulttuurin keskusta. Turun keskeinen asema perustuu sekä julkisen että yksityisen sektorin vahvojen puolien yhteisvaikutukseen. Kaupungin vaikutus Varsinais-Suomen alueen ja koko Suomen vaiheisiin on ollut merkittävä kautta vuosisatojen.

Turun historiaan tutustuminen on kuin kiertomatka koko kansakuntamme vaiheisiin. Eurooppalaiset aatteet ja suuntaukset ovat saapuneet ensimmäiseksi Turkuun ja täältä ne ovat levinneet muualle maahan. Kaupunki on toiminut täällä asuvine merkkihenkilöineen eräänlaisena vaikutteiden ja tapahtumien risteyksenä, jonka ansiosta Turulla on rikas ja mielenkiintoinen menneisyys.

Turun Kansallisseura on yksi toimija, joka on osaltaan vaikuttanut menneiden tapahtumien kulkuun. Seuran toimintaa ovat värittäneet sekä menneiden aikakausien poliittiset aatesuuntaukset että kielikysymykset. Suomen itsenäistymisen ajan myrskyisät vaiheet ovat sittemmin tasoittuneet. Suomesta on rakennettu vakaa, demokratiaan perustuva yhteiskunta, jossa kansallisaate on säilynyt suomalaisten keskuudessa edelleen voimakkaana.

Turun Kansallisseuran taival on ollut pitempi kuin itsenäisen Suomen, joten seuralla on valtavasti perinteitä ja perspektiiviä nykypäivän tapahtumien seuraamiseen. Minulla on ilo toivottaa kunnioitettavat sata vuotta täyttävälle Turun Kansallisseuralle parhaimmat onnentoivotukseni.

TURUN KANSALLISSEURA

1897 – 1997